

Bruksela, 5 maja 2026 r.
(OR. en)

8874/26

ECOFIN 569
UEM 159
FIN 626
ECB
EIB

PISMO PRZEWODNIE

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)

Data otrzymania: 4 maja 2026 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

---

Nr dok. Kom.: C(2026) 2647 final

Dotyczy: Zawiadomienie Komisji
Wytyczne dla państw członkowskich dotyczące aspektów operacyjnych
związanych z końcową fazą realizacji i zamknięciem Instrumentu na
rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument C(2026) 2647 final.

Zał.: C(2026) 2647 final

Bruksela, dnia 30.4.2026 r.
C(2026) 2647 final

Zawiadomienie Komisji

Wytyczne dla państw członkowskich dotyczące aspektów operacyjnych związanych z końcową fazą realizacji i zamknięciem Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

Zawiadomienie Komisji

Wytyczne dla państw członkowskich dotyczące aspektów operacyjnych związanych z końcową fazą realizacji i zamknięciem Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności

1. ZASADY OGÓLNE

Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności („RRF”) to tymczasowy instrument opracowany w kontekście negatywnych skutków kryzysu związanego z COVID-19 z myślą o promowaniu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej Unii. Jego celem jest zwiększenie odporności, gotowości na wypadek sytuacji kryzysowej, zdolności dostosowawczych i potencjału wzrostu gospodarczego państw członkowskich przez zapewnienie im wsparcia finansowego na realizację reform i inwestycji określonych w ich planach odbudowy i zwiększania odporności.

Rozporządzenie (UE) 2021/241¹ ustanawiające RRF weszło w życie w lutym 2021 r. Rozporządzenie to było zmieniane dwukrotnie – rozporządzeniem (UE) 2023/435² uwzględniającym cele REPowerEU oraz rozporządzeniem (UE) 2024/795³ w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy („STEP”). Towarzyszą mu dwa rozporządzenia delegowane ustanawiające wspólne wskaźniki⁴ i metodykę monitorowania wydatków socjalnych⁵.

W komunikacie z dnia 4 czerwca 2025 r. pt. „NextGenerationEU – droga do 2026 r.”⁶ Komisja przypominała mające zastosowanie ramy prawne i odpowiednie terminy dotyczące realizacji końcowej fazy RRF. Rozporządzenie w sprawie RRF stanowi, że wszystkie kamienie milowe i wartości docelowe dotyczące realizacji reform i inwestycji należy osiągnąć do 31 sierpnia 2026 r.⁷

Niniejsze wytyczne zapewniają państwom członkowskim informacje o końcowych etapach realizacji programu do końca 2026 r. oraz o mających zastosowanie procedurach i obowiązkach po 2026 r. Przypomniano w nich ramy regulacyjne i przedstawiono dodatkowe

---

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU w planach odbudowy i zwiększania odporności oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013, (UE) 2021/1060 i (UE) 2021/1755 oraz dyrektywy 2003/87/WE.

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/795 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Platformy na rzecz Technologii Strategicznych dla Europy (STEP) oraz zmiany dyrektywy 2003/87/WE oraz rozporządzeń (UE) 2021/1058, (UE) 2021/1056, (UE) 2021/1057, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 223/2014, (UE) 2021/1060, (UE) 2021/523, (UE) 2021/695, (UE) 2021/697 i (UE) 2021/241.

⁴ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2106 z dnia 28 września 2021 r. w sprawie uzupełnienia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności przez określenie wspólnych wskaźników oraz szczegółowych elementów tabeli wyników w zakresie odbudowy i zwiększania odporności.

⁵ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2021/2105 z dnia 28 września 2021 r. w sprawie uzupełnienia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności przez określenie metodyki sprawozdawczości w zakresie wydatków socjalnych.

⁶ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady: „NextGenerationEU – droga do 2026 r.”, COM(2025) 310 final/2.

⁷ Art. 18 i 20 rozporządzenia w sprawie RRF oraz art. 2 ust. 4, a w przypadku wsparcia w formie pożyczki – art. 3 ust. 4 odpowiednich decyzji wykonawczych Rady.

informacje na temat sposobu, w jaki Komisja zamierza wdrożyć kluczowe aspekty zamknięcia Instrumentu. Wyjaśniono w nich również stałe obowiązki państw członkowskich w zakresie monitorowania, kontroli, audytu i zatrzymywania danych po 2026 r. oraz określono ostateczne terminy dotyczące obowiązków sprawozdawczych związanych z RRF.

Niniejsze wytyczne mają pomóc organom krajowym w stosowaniu rozporządzenia w sprawie RRF. Do dokonywania obowiązującej wykładni przepisów UE upoważniony jest jedynie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

2. PRZYGOTOWANIE DO ZAMKNIĘCIA

2.1. Zmiany planów odbudowy i zwiększania odporności

Aby zapewnić właściwą realizację planów odbudowy i zwiększania odporności („RRP”), Komisja zaleciła wszystkim państwom członkowskim wprowadzenie niezbędnych zmian w RRP do końca 2025 r.⁸ Wszystkie państwa członkowskie albo wprowadziły takie zmiany, albo są w trakcie ich wprowadzania.

Przez cały 2026 r. obiektywne okoliczności mogą nadal uniemożliwiać osiągnięcie niektórych kamieni milowych i wartości docelowych, w związku z czym, zgodnie z art. 21 rozporządzenia w sprawie RRF, państwa członkowskie mogą zwrócić się do Komisji z uzasadnionym wnioskiem o zmianę decyzji wykonawczej Rady. Możliwość wprowadzenia takich zmian w 2026 r. jest jednak ograniczona zarówno terminami realizacji określonymi w rozporządzeniu w sprawie RRF, jak i względami praktycznymi.

Ponieważ kamienie milowe i wartości docelowe muszą zostać osiągnięte do dnia 31 sierpnia 2026 r., Rada nie ma możliwości przyjęcia zmian RRP po tym dniu. Ponadto jedynie przyjęcie ich przed 31 sierpnia 2026 r. pozwoliłoby Komisji ocenić wnioski o płatność złożone na podstawie takich zmienionych decyzji wykonawczych Rady i przyjąć powiązaną decyzję w sprawie płatności w terminie umożliwiającym wypłatę do 31 grudnia 2026 r., jak przewidziano w art. 24 ust. 1 rozporządzenia w sprawie RRF.

2.2. Składanie wniosków o zmianę planu odbudowy i zwiększania odporności

Oczekuje się, że aby Komisja mogła ocenić wnioski o zmianę RRP i odpowiednich decyzji wykonawczych Rady zgodnie z harmonogramem określonym w sekcji 2.1, państwa członkowskie przedstawią ewentualne wnioski o zmianę decyzji wykonawczych Rady najpóźniej do 31 maja 2026 r.

W przypadku wniosku o zmianę złożonego po tej dacie Komisja nie może zobowiązać się do zakończenia jego oceny w odpowiednim terminie, umożliwiającym Radzie przyjęcie zmienionej decyzji do dnia 31 sierpnia 2026 r.

---

⁸ COM (2025) 310, sekcja 3.1.

3. ROZPATRYWANIE WNIOSKÓW O PŁATNOŚĆ KOŃCOWĄ, ZAWIESZENIA PŁATNOŚCI I ODWRÓCENIA

3.1. Ramy prawne

Zgodnie z art. 20 ust. 5 lit. d) rozporządzenia w sprawie RRF wszystkie kamienie milowe i wartości docelowe muszą zostać osiągnięte do dnia 31 sierpnia 2026 r. Działań podjętych przez państwa członkowskie po tej dacie w celu zapewnienia osiągnięcia w zadowalający sposób kamieni milowych i wartości docelowych nie będzie można uwzględnić przy ocenie wniosków o płatność.

Komisja oceni, czy kamienie milowe i wartości docelowe uwzględnione we wnioskach o płatność końcową zostały osiągnięte w sposób zadowalający, a ocena ta będzie zgodna z *ramami oceny kamieni milowych i wartości docelowych na podstawie rozporządzenia w sprawie RRF*, opublikowanymi 21 lutego 2023 r.⁹

Wszystkie wnioski o płatność, w tym deklaracje zarządcze, podsumowania przeprowadzonych audytów oraz wszelkie potwierdzające je dowody niezbędne do ich oceny, należy przedłożyć Komisji do 30 września 2026 r. Termin ten jest zgodny z mającymi zastosowanie umowami w sprawie finansowania i umowami pożyczki¹⁰. W stosownych przypadkach w deklaracji zarządczej należy poinformować, czy realizacja jest jedynie częściowa, a w uzasadnieniu odpowiednio wskazać wszelkie ograniczenia, odstępstwa lub elementy, które nie zostały zrealizowane.

Wszystkie płatności dokonywane przez Komisję muszą zostać zrealizowane do 31 grudnia 2026 r.¹¹

3.2. Harmonogram składania dowodów i rozpatrywania wniosków o płatność końcową

Zgodnie z ustalonymi procesami i procedurami rozpatrywania wniosków o płatność w ramach RRF do oceny wniosków o płatność pod koniec 2026 r. zastosowanie będą mieć następujący harmonogram i następujące terminy (orientacyjnie).

Po złożeniu wniosków o płatność do dnia 30 września 2026 r. Komisja będzie miała dwa miesiące – zgodnie z art. 24 ust. 3 rozporządzenia w sprawie RRF – na przedstawienie wstępnej oceny osiągnięcia w zadowalający sposób odpowiednich kamieni milowych i wartości docelowych. Komisja zamierza przedstawić takie wstępne oceny Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu do dnia 20 listopada 2026 r. Komisja przyjmuje do wiadomości, że Komitet Ekonomiczno-Finansowy zamierza przedstawić opinię do dnia 8 grudnia 2026 r. (w odniesieniu do wszystkich ocen wstępnych wydanych do 20 listopada 2026 r.), aby

---

⁹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady – Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności: dwa lata później – Wyjątkowy instrument leżący u podstaw zielonej i cyfrowej transformacji, COM(2023) 99, załącznik I.

¹⁰ Art. 6 umowy w sprawie finansowania z RRF i art. 7 umowy pożyczki z RRF.

¹¹ Art. 24 ust. 1 oraz motyw 53 rozporządzenia w sprawie RRF, zob. również art. 3 ust. 9 rozporządzenia Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r. ustanawiającego Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 oraz wyjątki w nim wymienione.

umożliwić Komisji przyjęcie decyzji zatwierdzających płatności do 18 grudnia 2026 r. oraz dokonanie odpowiednich płatności do 31 grudnia 2026 r.¹²

Podczas oceny Komisja może nadal zażądać informacji dodatkowych lub przeprowadzać kontrole na miejscu, jak przewidziano w art. 6 ust. 4 umowy w sprawie finansowania i art. 7 ust. 4 umowy pożyczki. Komisja nie zamierza jednak zawieszać okresu oceny w oczekiwaniu na przedłożenie przez państwa członkowskie dodatkowych lub poprawionych dokumentów, jeżeli zagraża to przekazaniu wstępnej oceny Komitetowi Ekonomiczno-Finansowemu do 20 listopada 2026 r.

Jak wskazano w komunikacie Komisji z dnia 4 czerwca 2025 r. pt. „NextGenerationEU – droga do 2026 r.”, zdecydowanie zachęca się państwa członkowskie do planowania z wyprzedzeniem i zapewnienia jak najszybszego przedłożenia kompletnych i solidnych dowodów, co ułatwi ocenę i pozwoli uniknąć umorzenia środków. Ponieważ w okresie oceny będzie bardzo mało czasu na wymianę informacji między służbami Komisji a organami państw członkowskich, dowody należy nieformalnie przekazywać służbom Komisji gdy tylko będą dostępne, nawet przed formalnym złożeniem wniosków o płatność końcową. Ma to szczególne znaczenie w przypadku kamieni milowych i wartości docelowych, które są oceniane na podstawie próby, ponieważ do zweryfikowania, czy zostały one osiągnięte w zadowalający sposób, często konieczna jest kilkakrotna wymiana informacji między organami państw członkowskich a służbami Komisji.

3.3. Zawieszenia płatności oraz nieosiągnięcie kamieni milowych i wartości docelowych

Rozporządzenie w sprawie RRF stanowi, że wszystkie kamienie milowe i wartości docelowe muszą zostać osiągnięte do dnia 31 sierpnia 2026 r. Ma to wpływ na kamienie milowe i wartości docelowe, których dotyczą decyzje o zawieszeniu płatności.

a) Przed dniem 31 sierpnia 2026 r.

W odniesieniu do kamieni milowych lub wartości docelowych, w przypadku których płatność zostaje zawieszona, do uchylenia zawieszenia i wypłaty zawieszonych kwot niezbędne jest, aby dane państwo członkowskie wprowadziło wszelkie niezbędne środki zaradcze w terminie sześciu miesięcy od decyzji o zawieszeniu – zgodnie z art. 24 ust. 8 rozporządzenia w sprawie RRF – a w każdym razie nie później niż do 31 sierpnia 2026 r. (zob. sekcja 3.1).

W przypadkach, w których decyzja o zawieszeniu nadal obowiązuje w dniu 31 sierpnia 2026 r., zainteresowane państwa członkowskie powinny przedłożyć, do dnia 30 września 2026 r., wszelkie istotne dowody wykazujące, że do 31 sierpnia 2026 r. wprowadziły niezbędne środki, aby zapewnić osiągnięcie w zadowalający sposób odpowiednich kamieni milowych i wartości docelowych.

---

¹² Zgodnie z art. 24 rozporządzenia w sprawie RRF i art. 3 ust. 9 rozporządzenia Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r.

b) Po dniu 31 sierpnia 2026 r.

Rozporządzenie w sprawie RRF nie zezwala na uwzględnienie na potrzeby pozytywnej oceny działań podjętych po dniu 31 sierpnia 2026 r. W rezultacie po tej dacie nie ma zastosowania wszczęcie procedury zawieszenia płatności, o której mowa w art. 24 ust. 6 i 8 rozporządzenia w sprawie RRF i która ma zapewnić państwom członkowskim czas na wprowadzenie niezbędnych środków zapewniających osiągnięcie w zadowalający sposób kamieni milowych i wartości docelowych w terminie sześciu miesięcy. W związku z tym w przypadku gdy jakkolwiek kamień milowy lub wartość docelowa zostaną uznane za nieosiągnięte w zadowalający sposób po dniu 31 sierpnia 2026 r., Komisja nie rozpocznie procedury zawieszenia płatności.

Zamiast tego Komisja rozpocznie procedurę zmniejszenia określoną w art. 24 ust. 8 rozporządzenia w sprawie RRF, która może prowadzić do proporcjonalnego zmniejszenia wkładu finansowego oraz, w stosownych przypadkach, pożyczki. Zgodnie z ramami zmniejszenia wsparcia i odzyskania środków w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności określonymi w załączniku IV do zawiadomienia Komisji pt. „Wytyczne dotyczące planów odbudowy i zwiększania odporności”¹³ Komisja obliczy odnośną kwotę, stosując metodykę określoną w załączniku II do swojego komunikatu z dnia 21 lutego 2023 r.¹⁴, która to metodyka służy do obliczania zawieszonych kwot.

W związku z powyższym Komisja poinformuje państwo członkowskie, że wstępnie uznaje dany kamień milowy lub daną wartość docelową za nieosiągnięte w zadowalający sposób, a państwo członkowskie będzie miało dwa miesiące na przedstawienie uwag, zanim Komisja przyjmie ostateczną ocenę. Równoległe z rozpoczęciem procedury zmniejszenia Komisja przyjmie decyzję wykonawczą zatwierdzającą wypłatę wszelkich pozostałych kwot, na podstawie oceny pozostałych kamieni milowych i wartości docelowych jako osiągniętych w zadowalający sposób (zob. poprzednia sekcja).

Jeżeli uwagi państwa członkowskiego nie zmienią wstępnej oceny Komisji, przyjmie ona decyzję o zmniejszeniu wkładu finansowego lub pożyczki.

W przypadku gdy uwagi państwa członkowskiego skłonią Komisję do ponownego rozważenia oceny, w całości lub w części, proces płatności odpowiedniej kwoty będzie przebiegał, przez analogię, zgodnie z procedurą opisaną w poprzedniej sekcji. W niezbędnym zakresie Komisja skorzysta z opcji określonej w motywie 53 rozporządzenia w sprawie RRF i art. 3 ust. 9 rozporządzenia Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r., aby zapewnić możliwość dokonywania płatności na rzecz państw członkowskich.

---

¹³ C/2024/4618.

¹⁴ COM(2023) 99, załącznik II.

3.4. Postępowanie w przypadku odwrócenia uprzednio osiągniętych kamieni milowych i wartości docelowych

Zgodnie z art. 24 ust. 3 zdanie drugie rozporządzenia w sprawie RRF „[o]siągnięcie kamieni milowych i wartości docelowych w zadowalający sposób zakłada, że działania związane z uprzednio osiągniętymi w zadowalający sposób kamieniami milowymi i wartościami docelowymi nie zostały odwrócone przez dane państwo członkowskie”. Komisja wyjaśniła stosowanie tego przepisu w przepisach dotyczących odwrócenia w ramach RRF, przyjętych 19 września 2023 r.¹⁵

Ponieważ odwrócenia są nierozzerwalnie związane z oceną wniosków o płatność, Komisja zapewni, aby każdym odwróceniem, które wystąpiło w danym państwie członkowskim, zajęło się albo takie państwo członkowskie, albo Komisja, przed dokonaniem płatności końcowej.

Jeżeli po dniu 31 sierpnia 2026 r. Komisja uzna, że wystąpiło odwrócenie, rozpocznie procedurę zmniejszenia, jak określono w art. 24 ust. 8 rozporządzenia w sprawie RRF, aby budżet Unii odpowiadał sytuacji, w jakiej znajdowałby się, gdyby odwrócony kamień milowy lub odwrócona wartość docelowa nigdy nie zostały uznane za osiągnięte w zadowalający sposób. Zgodnie z przepisami dotyczącymi odwrócenia w ramach RRF¹⁶ Komisja obliczy odnośną kwotę zgodnie z metodyką zawieszenia płatności określoną w załączniku II do komunikatu Komisji z dnia 21 lutego 2023 r.¹⁷

Równoległe z rozpoczęciem procedury zmniejszenia Komisja przyjmie decyzję wykonawczą zatwierdzającą wypłatę wszelkich pozostałych kwot, na podstawie oceny kamieni milowych i wartości docelowych jako osiągniętych w zadowalający sposób. Oznacza to, że kwota, której dotyczy odwrócenie, zostaje odliczona w decyzji w sprawie płatności końcowej, przy czym odliczenie to może objąć całą kwotę przewidzianą w decyzji w sprawie płatności.

Państwo członkowskie będzie mieć dwa miesiące na zgłoszenie uwag. W uwagach państwo członkowskie powinno wykazać, że nie doszło do odwrócenia lub że państwo to podjęło niezbędne działania w celu zapewnienia, aby dany kamień milowy lub dana wartość docelowa zostały ponownie osiągnięte w zadowalający sposób. Ponieważ odwrócenia są powiązane z płatnościami, uwzględnione zostaną działania podjęte przez państwo członkowskie do dnia przyjęcia przez Komisję decyzji wykonawczej zatwierdzającej płatność.

Jeżeli uwagi państwa członkowskiego skłonią Komisję do (częściowego) ponownego rozważenia oceny, że dany kamień milowy lub wartość docelowa zostały odwrócone, Komisja podejmie na tej podstawie decyzję o zatwierdzeniu wypłaty części lub całej pozostałej kwoty płatności. W niezbędnym zakresie Komisja skorzysta z opcji określonej w motywie 53 rozporządzenia w sprawie RRF i art. 3 ust. 9 rozporządzenia Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r., aby zapewnić możliwość dokonywania płatności na rzecz państw członkowskich.

---

¹⁵ Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące wdrażania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności: czynione postępy, COM(2023) 545, załącznik II.

¹⁶ COM(2023) 545, załącznik II.

¹⁷ COM(2023) 99, załącznik II.

Jeżeli Komisja podtrzyma ocenę, według której co najmniej jeden kamień milowy i jedna wartość docelowa były odwrócone w momencie wydania przez Komisję decyzji wykonawczej zatwierdzającej płatność lub przekazania informacji, że odwrócenie ma wpływ na całą kwotę płatności, Komisja przyjmie odpowiednią decyzję o zmniejszeniu.

Państwa członkowskie powinny zatem aktywnie monitorować ryzyko odwrócenia w 2026 r., aby uniknąć odwrócenia wpływającego na ocenę wniosków o płatność końcową.

Począwszy od 2027 r. Komisja będzie również nadal co roku monitorować, w ramach europejskiego semestru, wdrażanie zaleceń dla poszczególnych krajów, w tym zaleceń uwzględnionych w działaniach realizowanych w ramach RRF.

3.5. Końcowe deklaracje zarządcze i końcowe podsumowania audytów

Art. 22 ust. 2 lit. c) rozporządzenia w sprawie RRF stanowi, że do wniosku o płatność należy załączyć deklarację zarządczą i podsumowanie przeprowadzonych audytów. W związku z tym, odpowiednio do ostatecznego terminu składania wniosków o płatność, państwa członkowskie są zobowiązane do przedłożenia końcowych deklaracji zarządczych i podsumowań audytów towarzyszących ich wnioskowi o płatność końcową w terminie do dnia 30 września 2026 r.

Zachęca się państwa członkowskie, aby przy planowaniu audytów krajowych w 2026 r. brały pod uwagę liczbę kamieni milowych i wartości docelowych, które należy uwzględnić we wniosku o płatność końcową, tak aby zapewnić odpowiedni zakres audytu i przedstawić w odpowiednim terminie gwarancje na poparcie końcowej deklaracji zarządczej.

Nie oczekuje się składania deklaracji zarządczych ani podsumowań audytów po złożeniu deklaracji i podsumowań towarzyszących wnioskowi o płatność końcową. Jak określono w sekcji 6, państwa członkowskie nadal są jednak zobowiązane do kontynuowania kontroli i audytów oraz składania sprawozdań z ich wyników, a także zgłaszania (podejrzewanych) nieprawidłowości zgodnie z art. 22 rozporządzenia w sprawie RRF. Ponadto wymaga się, aby państwa członkowskie przekazały służbom Komisji również wszelkie wyniki ocen *ex post* dotyczących kamieni milowych i wartości docelowych, które zostałyby osiągnięte po złożeniu wniosku o płatność końcową i po dokonaniu płatności końcowej.

4. ZARZĄDZANIE FINANSAMI W MOMENCIE ZAMKNIĘCIA

4.1. Przedterminowe rozliczenie płatności zaliczkowych

W przypadku gdy państwo członkowskie otrzymało płatności zaliczkowe na podstawie art. 13 lub 21d rozporządzenia w sprawie RRF, odpowiednią kwotę płatności zaliczkowych odlicza się proporcjonalnie od kolejnych płatności z tytułu wkładu finansowego i pożyczek na podstawie kwoty wypłaty. Państwa członkowskie mogą zwrócić się o odliczenie dalszych kwot od wniosków o płatność w celu przedterminowego rozliczenia płatności zaliczkowych.

Mechanizm rozliczeniowy określono w art. 5 umowy w sprawie finansowania i art. 6 umowy pożyczki.

Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wszystkie płatności zaliczkowe ze wszystkich dostępnych źródeł finansowania (tj. pochodzące z NextGenerationEU, ze sprzedaży na aukcji uprawnień z systemu handlu emisjami („ETS”) oraz z przesunięć z pobreitowej rezerwy dostosowawczej) zostały w pełni rozliczone do dnia 31 grudnia 2026 r. Zgodnie z umowami w sprawie finansowania kwoty nierozliczone w tym terminie będą podlegały odzyskaniu. Zgodnie z umowami pożyczki kwoty nierozliczone w tym terminie stają się natychmiast wymagalne i podlegają zwrotowi, a Komisja może je odzyskać przez potrącenie ich z wszelkich kwot należnych państwu członkowskiemu w ramach RRF lub innego programu UE.

Aby ograniczyć taką potrzebę odzyskiwania środków, zachęca się państwa członkowskie do wystąpienia o rozliczenie całej pozostającej do spłaty kwoty płatności zaliczkowych przed złożeniem wniosku o płatność końcową. Takie przedterminowe rozliczenie uprości zamknięcie finansowe Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności zarówno dla państw członkowskich, jak i dla Komisji, zmniejszy złożoność administracyjną na ostatnim kluczowym etapie wdrażania i ograniczy ryzyko związane z potencjalnym odzyskiwaniem środków lub przedterminowymi spłatami. W szerszym ujęciu przyczynia się ono do należytego zarządzania finansami przez ściślejsze zharmonizowanie wypłat i potrzeb finansowych w momencie zamknięcia. Zminimalizowałoby to również wpływ na budżety krajowe, ponieważ nie byłoby potrzeby odzyskania nierozliczonej różnicy po zakończeniu obowiązywania RRF.

4.2. Ostateczne umorzenia z powodu niepełnego wykorzystania środków na koniec RRF

Zarówno w przypadku wkładów finansowych, jak i pożyczek wszelkie niewykorzystane kwoty wkładu UE w ramach umów w sprawie finansowania i umów pożyczki przydzielone państwu członkowskiemu zostaną umorzone po wypełnieniu wszystkich odpowiednich zobowiązań prawnych i płatniczych. Takie umorzenie nie wymaga zmiany umowy w sprawie finansowania ani umowy pożyczki. Proces umorzenia środków zależy od tego, którego z trzech źródeł finansowania RRF dotyczy umorzenie.

W szczególności:

1. W przypadku wkładów finansowych i pożyczek w ramach NextGenerationEU Komisja umorzy wszelkie kwoty przydzielone danemu państwu członkowskiemu, które nie zostaną wypłacone do dnia 31 grudnia 2026 r., z zastrzeżeniem wszelkich pozostałych zobowiązań lub procedur, które mogą mieć wpływ finansowy.
2. W przypadku środków przeniesionych z pobreitowej rezerwy dostosowawczej Komisja umorzy wszelkie kwoty przydzielone danemu państwu członkowskiemu, które nie zostaną wypłacone do dnia 31 grudnia 2026 r., z zastrzeżeniem wszelkich pozostałych zobowiązań lub procedur, które mogą mieć wpływ finansowy.

3. W przypadku środków udostępnianych w drodze sprzedaży na aukcji uprawnień z systemu handlu emisjami („ETS”) Komisja umorzy wszelkie kwoty przydzielone danemu państwu członkowskiemu, które nie zostaną wypłacone do dnia 31 grudnia 2026 r., z zastrzeżeniem wszelkich pozostałych zobowiązań lub procedur, które mogą mieć wpływ finansowy.

5. OBOWIĄZKI SPRAWOZDAWCZE

Chociaż w rozporządzeniu w sprawie RRF określono datę końcową wdrażania RRF, ani w tym rozporządzeniu, ani w dwóch rozporządzeniach delegowanych nie określono dat końcowych w odniesieniu do wymogów sprawozdawczych. Dążąc do minimalizacji prac administracyjnych związanych z gromadzeniem danych, a jednocześnie do zapewnienia niezbędnej przejrzystości i dostępności danych na potrzeby oceny *ex post* RRF, Komisja oczekuje, że sprawozdawczość państw członkowskich po 2026 r. będzie prowadzona jedynie w bardzo ograniczonych okolicznościach, jak określono w poniższych sekcjach.

5.1. Końcowe sprawozdania półroczne dotyczące kamieni milowych i wartości docelowych

Zgodnie z art. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2106 sprawozdania z postępów w realizacji RRP państw członkowskich składa się co roku nie później niż do dnia 30 kwietnia i do dnia 15 października. Biorąc jednak pod uwagę, że kamienie milowe i wartości docelowe muszą zostać osiągnięte do dnia 31 sierpnia 2026 r., a wnioski o płatność końcową muszą zostać złożone do dnia 30 września 2026 r., Komisja będzie już znać opinię państwa członkowskiego na temat postępów w osiąganiu wszystkich kamieni milowych i wartości docelowych określonych w planach odbudowy i zwiększania odporności. W związku z tym sprawozdania składane 15 października 2026 r. byłyby zbędne. Ostatnia runda sprawozdawcza miałyby zatem miejsce do dnia 30 kwietnia 2026 r.

5.2. Końcowe sprawozdania półroczne dotyczące wspólnych wskaźników

Zgodnie z art. 29 rozporządzenia w sprawie RRF i art. 2 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/2106 państwa członkowskie są zobowiązane do składania sprawozdań dotyczących wspólnych wskaźników dwa razy w roku, do dnia 28 lutego i do dnia 31 sierpnia.

Biorąc pod uwagę znaczenie wspólnych wskaźników jako ważnych miar produktu i rezultatu, opóźnienia w gromadzeniu danych oraz potrzebę pozyskania najlepszych dostępnych danych na potrzeby oceny *ex post*, która ma zostać przeprowadzona do dnia 31 grudnia 2028 r., państwa członkowskie muszą złożyć sprawozdanie dotyczące wspólnych wskaźników dwukrotnie w 2027 r. oraz przedstawić sprawozdanie końcowe dotyczące wspólnych wskaźników w lutym 2028 r. W ramach końcowej rundy sprawozdawczej państwa członkowskie muszą skonsolidować wszystkie wcześniej oszacowane wartości. Jeżeli nie jest to możliwe, państwa członkowskie muszą przedstawić ostateczny szacunek i wyjaśnienie zastosowanej metodyki.

5.3. Sprawozdawczość końcowa dotycząca stu ostatecznych odbiorców otrzymujących najwyższą kwotę finansowania

Zgodnie z art. 25a rozporządzenia w sprawie RRF państwa członkowskie są zobowiązane do informowania dwa razy w roku o stu ostatecznych odbiorcach otrzymujących najwyższą kwotę finansowania w ramach planów odbudowy i zwiększania odporności. Zgodnie z wytycznymi Komisji wszystkie państwa członkowskie muszą aktualizować dane publikowane na portalach krajowych co najmniej dwa razy w roku oraz zachęca się je do udostępniania tych zaktualizowanych danych Komisji w tym samym czasie, kiedy przedstawiają sprawozdania półroczne w kwietniu i październiku.

Aby uwzględnić opóźnienia w dostępności danych i dostarczyć informacje na temat ostatecznego wykorzystania środków finansowych, państwa członkowskie muszą nadal aktualizować swoje portale krajowe dwa razy w roku oraz przekazać Komisji ostatnią półroczną aktualizację danych dotyczących ostatecznych odbiorców w kwietniu 2028 r.

Zgodnie z wymogami art. 25a ust. 4 rozporządzenia w sprawie RRF państwa członkowskie muszą ponadto prowadzić portale krajowe co najmniej do dnia 31 grudnia 2028 r. i wywiązywać się z obowiązku usuwania wszelkich danych osobowych z opublikowanego zbioru danych dwa lata po zakończeniu roku budżetowego, w którym finansowanie zostało wypłacone odpowiednim ostatecznym odbiorcom.

5.4. Dalsza sprawozdawczość dotycząca wydatków związanych z klimatem

Zgodnie z konkluzjami Rady w sprawie zielonych obligacji w ramach Next Generation EU 7817/21¹⁸ Komisja finansuje część wypłat z RRF za pomocą zielonych obligacji NGEU, w oparciu o solidne i wiarygodne ramy, obejmujące wymóg wykorzystania wpływów. W związku z tym w art. 7 umowy w sprawie finansowania i art. 8 umowy pożyczki zobowiązano państwa członkowskie składające wniosek o płatność w ramach RRF do zgłaszania łącznych wydatków poniesionych na reformy i inwestycje o dodatnim unijnym współczynniku klimatycznym, które stanowią podstawę sprawozdawczości Komisji w zakresie wykorzystania wpływów z zielonych obligacji. Wdrażanie niektórych z tych środków na szczeblu krajowym można kontynuować po 2026 r. Państwa członkowskie powinny zatem nadal zgłaszać dane dotyczące łącznych wydatków na reformy i inwestycje dotyczące klimatu do czasu, gdy zgłoszone kwoty będą odpowiadać szacunkowym kosztom konkretnego działania lub poddziałania, któremu przypisano dodatni unijny współczynnik klimatyczny, lub do czasu, gdy nie będą oczekiwane dalsze wydatki, lub do dnia 31 grudnia 2031 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Takie dane powinny być zgłaszane co najmniej dwa razy w roku (do końca czerwca i do końca grudnia). Jeżeli nie nastąpią żadne zmiany lub wydatki w ramach działania zostaną sfinalizowane i nie oczekuje się żadnych dodatkowych wydatków, o tym również należy poinformować. W tym celu Komisja będzie nadal zapewniać narzędzie sprawozdawcze.

---

¹⁸ Konkluzje Rady w sprawie zielonych obligacji w ramach Next Generation EU – Zatwierdzenie (2021), 7817/21.

6. KONTROLA, AUDYT i ZATRZYMYWANIE DANYCH PO 2026 R.

Umowy w sprawie finansowania i umowy pożyczki podpisane między Komisją a państwami członkowskimi w celu wdrożenia RRF wymagają od państw członkowskich podjęcia określonych działań w celu ochrony interesów finansowych Unii¹⁹. Wymogi te obejmują kontrole *ex ante* i *ex post* oraz działania audytowe, a także obowiązki dotyczące przechowywania dokumentacji i sprawozdawczości. Zgodnie z art. 22 ust. 1 rozporządzenia w sprawie RRF państwa członkowskie mogą polegać na swoich zwykłych krajowych systemach zarządzania budżetem.

Spoczywający na państwach członkowskich obowiązek ochrony interesów finansowych Unii ma zastosowanie do działań wspieranych w ramach RRF niezależnie od harmonogramu wszelkich płatności Unii na rzecz państw członkowskich, a także po 2026 r.

Komisja przypomina, że przepisy rozporządzenia w sprawie RRF mają zastosowanie wyłącznie do reform i inwestycji ujętych w odpowiednich decyzjach wykonawczych Rady. Komisja przypomina ponadto, że przepisy rozporządzenia w sprawie RRF mają zastosowanie do wszelkich kosztów poniesionych w celu wdrożenia konkretnego działania w ramach RRF ujętego w decyzjach wykonawczych Rady, a dla ustalenia tych kosztów nie są istotne wydatki pierwotnie oszacowane lub przewidziane w budżecie.

6.1. Kontynuacja krajowych kontroli i audytów

Zobowiązania wynikające z umów w sprawie finansowania i, w stosownych przypadkach, umów pożyczki podpisanych między Komisją a państwami członkowskimi nie mają daty końcowej. W odniesieniu do krajowych kontroli i audytów po 2026 r. Komisja kładzie nacisk w szczególności na następujące obowiązki:

Zgodnie z kluczowymi wymogami 3 i 4 umowy w sprawie finansowania i umowy pożyczki państwa członkowskie muszą zapewnić **odpowiednie środki i procedury gwarantujące osiągnięcie kamieni milowych i wartości docelowych** oraz dokładność zgłaszanych informacji, w tym kontrole i audyty zarówno *ex ante*, jak i *ex post*. Chociaż wszystkie kontrole *ex ante* muszą odbyć się przed złożeniem wniosku o płatność, w zakresie, w jakim działania *ex post* zmierzające do osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych nie zostaną sfinalizowane przed złożeniem wniosku o płatność, zachęca się państwa członkowskie do zakończenia tych działań do czasu płatności końcowej, a najpóźniej do I kwartału 2027 r. Zachęca się państwa członkowskie do przekazania tych wyników Komisji, gdy tylko staną się one dostępne.

Zgodnie z art. 22 ust. 1 rozporządzenia w sprawie RRF²⁰ oraz kluczowymi wymogami 1 i 2 państwa członkowskie muszą zapewnić skuteczne i wydajne **kontrole *ex ante* w celu ochrony**

¹⁹ Art. 11 ust. 1 umowy w sprawie finansowania i art. 20 ust. 1 umowy pożyczki.

²⁰ Art. 22. ust. 1 rozporządzenia w sprawie RRF stanowi, że „[p]rzy wdrażaniu Instrumentu państwa członkowskie, jako beneficjenci lub pożyczkobiorcy środków finansowych w ramach Instrumentu, podejmują wszelkie odpowiednie środki w celu ochrony interesów finansowych Unii oraz w celu zapewnienia, by wykorzystanie środków finansowych w związku z działaniami wspieranymi przez Instrument było zgodne z mającym zastosowaniem prawem unijnym i krajowym, w szczególności w odniesieniu do zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów oraz ich wykrywania i korygowania”.

interesów finansowych Unii. Takie kontrole *ex ante* obejmują kontrole przeprowadzane przed dokonaniem przez państwa członkowskie jakichkolwiek płatności związanych z działaniami w ramach RRF (tj. płatności na rzecz wykonawców, ostatecznych odbiorców itp.). Wymóg kontynuowania tych kontroli *ex ante* obowiązuje do czasu dokonania przez państwo członkowskie wszystkich takich płatności, nawet jeśli mogą one nastąpić po 2026 r. W szczególnych przypadkach instrumentów finansowych, programów subsydiowania i zastrzyków kapitału własnego, w odniesieniu do których państwa członkowskie podpisały umowy prawne zgodnie z wymogami określonymi w decyzji wykonawczej Rady, w tym przepisami dotyczącymi ochrony interesów finansowych Unii, oczekuje się, że państwa członkowskie zapewnią wdrożenie tych środków zgodnie z tymi odpowiednimi umowami prawnymi oraz wszelkimi zawartymi w nich obowiązkami w zakresie kontroli i audytu.

Poza kontrolami *ex ante* państwa członkowskie, zgodnie z art. 22 ust. 1 rozporządzenia w sprawie RRF i kluczowymi wymogami 1, 2 i 5, muszą nadal przeprowadzać **kontrole *ex post* oraz odpowiednie i niezależne audyty, aby zapewnić ochronę interesów finansowych Unii.** Takie kontrole i audyty *ex post* obejmują kontrole i audyty przeprowadzane po dokonaniu przez państwo członkowskie jakichkolwiek płatności związanych z działaniami w ramach RRF i dotyczą w szczególności zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów, a także podwójnemu finansowaniu, oraz wykrywania i korygowania tych zjawisk. Państwa członkowskie muszą przeprowadzać takie kontrole i audyty *ex post* do czasu wypełnienia swoich obowiązków. Oczekuje się również, że państwa członkowskie uwzględnią kontrole i audyty *ex post* mające na celu ochronę interesów finansowych Unii w planowaniu odpowiednich organów krajowych do czasu dokonania przez państwa członkowskie wszystkich płatności związanych z działaniami w ramach RRF i poddania ich takim kontrolom i audytom, zazwyczaj na podstawie analizy ryzyka. Kontrole i audyty oparte na analizie ryzyka powinny być ukierunkowane na konkretne kwestie wysokiego ryzyka (tj. konflikt interesów, nadużycia finansowe, korupcję, podwójne finansowanie) lub na konkretne przypadki wysokiego ryzyka. Oczekuje się, że zwykle będzie to prowadzić do planowanych kontroli i audytów *ex post*, które odbędą się w 2027 r. i potencjalnie w 2028 r.

Poza prowadzeniem planowanych prac w zakresie kontroli i audytów *ex post* państwa członkowskie muszą nadal reagować na zgłaszane nieprawidłowości, w szczególności związane z nadużyciami finansowymi, korupcją i konfliktem interesów, oraz kontynuować dochodzenia w takich przypadkach związanych z działaniami w ramach RRF w każdej chwili w przyszłości.

Zgodnie z kluczowym wymogiem 2 państwa członkowskie muszą nadal podejmować odpowiednie działania w celu odzyskania środków, które zostały sprzeniewierzone.

Jak zauważono w sekcji 3.5, po złożeniu wniosku o płatność końcową nie oczekuje się dalszych deklaracji zarządczych ani podsumowań audytów. Państwa członkowskie są jednak proszone o przedkładanie Komisji wyników prowadzonych kontroli i audytów, gdy tylko staną się one dostępne, za pośrednictwem platformy „EU SEND”²¹, chyba że Komisja poinformuje

---

²¹ EU SEND to internetowa platforma wymiany, która zapewnia bezpieczne przekazywanie dokumentów między Komisją a zewnętrznymi zainteresowanymi stronami.

inaczej. Komisja może przeprowadzać audyty w celu sprawdzenia, czy państwa członkowskie nadal wypełniają powyższe obowiązki.

Komisja oceniła każdy krajowy system kontroli jako odpowiedni zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. j) rozporządzenia w sprawie RRF. Wprawdzie państwa członkowskie nie są zobowiązane do utrzymania po 2026 r. konkretnych struktur ocenionych przez Komisję i wykorzystywanych podczas wdrażania RRF w latach 2021–2026, jednak muszą one zapewnić, aby istniejące struktury były adekwatne do odpowiednich związanych z nimi wymogów i funkcji. Decyzję w sprawie struktur, które mają być utrzymane po 2026 r., podejmują państwa członkowskie, biorąc pod uwagę np. intensywność kontroli, które mają być prowadzone, oraz względy efektywności kosztowej. Oczekuje się, że państwa członkowskie będą informować Komisję o wszelkich zmianach dotyczących pojedynczego punktu kontaktowego, zgodnie z art. 14 umowy w sprawie finansowania i kluczowym wymogiem 1. Oczekuje się, że pojedynczy punkt kontaktowy będzie koordynował odpowiedzi na wszelkie wnioski Komisji, Prokuratury Europejskiej, OLAF-u, ETO lub innych odpowiednich organów, jak również działania następcze podejmowane w związku z tymi wnioskami.

6.2. Zatrzymywanie informacji i dostęp do nich

Szereg przepisów zobowiązuje państwa członkowskie do zatrzymywania i zapewniania dostępu do danych dotyczących działań w ramach RRF, które to dane nadal są istotne po dniu 31 grudnia 2026 r. W szczególności:

- Art. 11 ust. 1 lit. c) umowy w sprawie finansowania i art. 20 ust. 1 lit. c) umowy pożyczki zobowiązują państwa członkowskie do gromadzenia danych dotyczących odbiorców finansowych, wykonawców, podwykonawców i beneficjentów rzeczywistych, a także do zapewnienia dostępu do tych danych.
- Art. 11 ust. 1 lit. d) umowy w sprawie finansowania i art. 20 ust. 1 lit. d) umowy pożyczki zobowiązują państwa członkowskie do przechowywania dokumentacji zgodnie z art. 133 rozporządzenia finansowego²².
- W art. 12 ust. 2 umowy w sprawie finansowania i art. 21 ust. 2 umowy pożyczki określono dalsze wymogi dotyczące przechowywania i udostępniania odpowiednich dokumentów potwierdzających, że RRF zrealizowano prawidłowo, że jego realizacja spełnia wymogi zawarte w umowie w sprawie finansowania i umowie pożyczki oraz że kamienie milowe i wartości docelowe ujęte w decyzji wykonawczej Rady osiągnięto w zadowalający sposób.

Zgodnie z art. 133 rozporządzenia finansowego (wersja przekształcona) oraz art. 12 umowy w sprawie finansowania i art. 21 umowy pożyczki dane należy przechowywać przez pięć lat od daty płatności końcowej. Komisja zachęca wszystkie państwa członkowskie, aby w celu zapewnienia spójnego podejścia zagwarantowały zatrzymywanie i dostępność danych co

---

²² Art. 133 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (wersja przekształcona), Dz.U. L z 26.9.2024, s. 1; zastępuje art. 132 poprzedniej wersji rozporządzenia finansowego.

najmniej do dnia 31 grudnia 2031 r. Ponadto zgodnie z art. 133 ust. 2 rozporządzenia finansowego takie dane, zapisy i dokumenty dotyczące audytów, odwołań, postępowań sądowych, dochodzenia roszczeń związanych z zobowiązaniami prawnymi lub dotyczące dochodzeń prowadzonych przez OLAF należy przechowywać do momentu zamknięcia tych audytów, odwołań, postępowań sądowych, dochodzenia roszczeń lub dochodzeń. Na wniosek złożony w kontekście audytów, kontroli lub dochodzeń dane te należy przekazać Komisji, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych („OLAF”), Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu („ETO”) i Prokuraturze Europejskiej („EPPO”).

6.3. Dalsze kontrole, audyty i dochodzenia UE

Zgodnie z warunkami umowy w sprawie finansowania i umowy pożyczki²³ Komisja będzie nadal wykonywać swoje prawa do przeprowadzania weryfikacji, przeglądów, kontroli i audytów na potrzeby realizacji planów odbudowy i zwiększania odporności do pięciu lat po dokonaniu płatności końcowej.

Te działania kontrolne dotyczą informacji i uzasadnień przedstawionych w odniesieniu do osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych w zadowalający sposób; zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów wpływającym na interesy finansowe Unii oraz wykrywania i korygowania tych zjawisk, w tym stosowania art. 11 umowy w sprawie finansowania oraz stosowania art. 4 ust. 2 umowy w sprawie finansowania, który dotyczy podwójnego finansowania. Ponadto, jak przewidziano w art. 12 ust. 3 umowy w sprawie finansowania i art. 21 ust. 3 umowy pożyczki, odpowiednie prawa mogą wykonywać OLAF, Prokuratura Europejska i Europejski Trybunał Obrachunkowy.

Oprócz wymogu przechowywania i udostępniania danych, zapisów i dokumentów (sekcja 6.1) na państwach członkowskich spoczywa obowiązek współpracy przy wyżej wymienionych weryfikacjach, przeglądach, kontrolach, audytach i dochodzeniach. W związku z tym państwa członkowskie przyznają urzędnikom Komisji, OLAF-u, ETO i, w stosownych przypadkach, Prokuratury Europejskiej dostęp do miejsc i pomieszczeń, w których realizowane były inwestycje i reformy finansowane w ramach RRF, oraz nakładają podobne obowiązki na wszystkich ostatecznych odbiorców wypłaconych środków finansowych. Państwa członkowskie są proszone o wyznaczenie pojedynczego punktu kontaktowego (zob. sekcja 6.1) lub specjalnego punktu kontaktowego do udzielania odpowiedzi na zapytania lub ułatwiania kontaktów w kontekście wyżej wymienionych weryfikacji, przeglądów, kontroli, audytów i dochodzeń po 2026 r.

Komisja będzie nadal monitorować zalecenia z audytów, które wydała po dniu 31 grudnia 2026 r., a także zalecenia wydane przed tą datą, ale nadal otwarte. Komisja będzie nadal korzystać z przysługującego jej prawa do angażowania się w odzyskiwanie środków w przypadkach określonych w dokumencie „Zmniejszenie wsparcia i odzyskanie środków

---

²³ Art. 12 umowy w sprawie finansowania i art. 21 umowy pożyczki.

w ramach RRF²⁴. W stosownych przypadkach Komisja zapewni skuteczne wdrożenie zaleceń finansowych wydanych przez OLAF.

6.4. Dalsze procedury zgłaszania (podejrzewanych) nieprawidłowości

Chociaż państwa członkowskie muszą obecnie zgłaszać Komisji (podejrzewane) nieprawidłowości w deklaracjach zarządczych i podsumowaniach audytów, które towarzyszą wnioskowi o płatność, po złożeniu wniosku o płatność końcową nie będą składane żadne deklaracje zarządcze. W związku z tym oraz myślą o zapewnieniu, aby (podejrzewane) nieprawidłowości były nadal zgłaszane po złożeniu wniosku o płatność końcową, Komisja zachęca państwa członkowskie do korzystania w tym celu z systemu zarządzania nieprawidłowościami („IMS”). Ponadto zachęca się państwa członkowskie do zgłaszania wszelkich takich przypadków również do DG ECFIN za pośrednictwem platformy „EU SEND”²⁵.

Ponadto zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 883/2013 w sprawie OLAF-u²⁶ państwa członkowskie są zobowiązane do utrzymywania odpowiednich procedur w celu zapewnienia, aby ewentualne przypadki nadużyć finansowych, korupcji lub wszelkiej innej nielegalnej działalności na szkodę interesów finansowych Unii były zgłaszane OLAF-owi do celów dochodzeniowych²⁷. Po przedłożeniu ostatniej deklaracji zarządczej i ostatniego podsumowania audytów takie przypadki muszą zatem nadal być zgłaszane OLAF-owi bez zbędnej zwłoki i bezterminowo. W świetle art. 325 TFUE i zgodnie z art. 8 ust. 3 rozporządzenia w sprawie OLAF-u państwa członkowskie mają bowiem obowiązek, o ile nie zabrania tego prawo krajowe, niezwłocznie przekazywać OLAF-owi, na wniosek Urzędu lub z własnej inicjatywy, wszelkie informacje, dokumenty lub dane uznane za istotne dla zwalczania nadużyć finansowych, korupcji lub wszelkiej innej nielegalnej działalności na szkodę interesów finansowych Unii.

Ponadto zgodnie z art. 24 ust. 1 rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939²⁸ państwa członkowskie uczestniczące we wzmocnionej współpracy na rzecz Prokuratury Europejskiej mają obowiązek informowania jej o podejrzeniu popełnienia czynu zabronionego. Informowanie o wszelkich czynach, które mogą stanowić przestępstwo objęte właściwością Prokuratury Europejskiej, powinno odbywać się za pośrednictwem specjalnej platformy informatycznej Prokuratury Europejskiej.

Państwa członkowskie muszą przekazywać informacje na temat faktów i ustaleń stwierdzonych w kontekście prawomocnych wyroków lub ostatecznych decyzji

---

²⁴ C/2024/4990, zawiadomienie Komisji – Wytyczne dotyczące planów odbudowy i zwiększania odporności, załącznik IV.

²⁵ DG ECFIN utworzy dla każdego państwa członkowskiego specjalny kanał umożliwiający korzystanie z tej platformy w celu zgłaszania przypadków podejrzeń nadużyć finansowych.

²⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999.

²⁷ Zgłoszenia do celów dochodzeniowych należy przysyłać do pojedynczego punktu kontaktowego OLAF-u pocztą elektroniczną (OLAF-FMB-SPE@ec.europa.eu).

²⁸ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej.

administracyjnych odnośnie do podstaw określonych w art. 138 ust. 1 lit. c) pkt (iv) i art. 138 ust. 1 lit. d) rozporządzenia finansowego, gdy uzyskają takie informacje, zgodnie z art. 36 ust. 8 rozporządzenia finansowego. Komisja zachęca państwa członkowskie, aby korzystały w tym celu z systemu zarządzania nieprawidłowościami („IMS”).